

9 jaar en ouder

WAAROM BESTAAT HET LEVEN?

met filmpjes en over klassieke muziek

Sjoerd Zuidzee

Waarom bestaat het leven?

Met filmpjes en over
klassieke muziek
Voor negen jaar en
ouder

Sjoerd Zuidzee

UITGEVERIJ
VOGELVRIJ

Colofon

Eerste uitgave: December 2023
Sjoerd Zuidzee

Uitgeverij Vogelvrij
Redactie: Carlie van Tongeren
Correctie: Janke Scharff
Omslagontwerp: Jesse Jeroen Unlimited
Opmaak: Bob Broeze, Kingfisher Design

ISBN E-boek: 978-90-833828-6-9
ISBN Paperback: 978-90-833828-5-2

© 2023 Uitgeverij Vogelvrij. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende(n).

© 2023 Uitgeverij Vogelvrij. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior permission in writing from the proprietor(s).

De platte duif

Bing was tien jaar toen hij op een dag een dode duif op straat zag liggen. De vogel was plat en kapot en zag er afschuwelijk uit. Er zaten allerlei insecten op. In de verte koerde een andere duif zachtjes en verdrietig.

Hij vond het erg eng, zo'n dood beest, maar was ook nieuwsgierig. Hij pakte zijn telefoon, zette de camera aan en filmde wat hij zag. Waarom deed hij dat? Hij wist het niet. Hij liep filmend steeds dichterbij het lijkje toe en boog zich voorover. Zo dicht bij iets doods was hij nog nooit geweest. Het was een magisch moment.

Toen zette hij de camera weer uit en bekeek het filmpje.

‘Die is hartstikke dood. Dat zie je zo.’ Helmer, zijn overbuurjongen van bijna twaalf, was bij hem komen staan. Samen bekeken ze de vermorzelde duif. ‘Kijk maar, hij beweegt niet meer.’ Met de neus van zijn schoen gaf hij de duif een klein zetje. Inderdaad. Morsdood.

Helmer haalde zijn schouders op. ‘Mijn vader zegt dat het vliegende ratten zijn, dus het is niet erg. Iedereen heeft een hekel aan duiven. Laat hem dus maar lekker dood zijn.’

Bing keek nog even naar de kapotte, kromme snavel van de overleden vogel. Hij was in de war en ongelukkig tegelijk. Als je een rat was, was het niet erg om dood te zijn? En een duif was een soort rat? Hij begreep er niet veel van. Wat was er mis met een duif? Wat deden duiven verkeerd? Waarom hadden mensen een hekel aan duiven?

En wat was dat eigenlijk: dood? Dan kon je je dus niet meer bewegen en gingen de wespen en de vliegen aan je zitten knabbelen. Gatver.

Bing kon er die nacht niet van slapen. Hij kon de dode duif niet uit zijn hoofd zetten. Maar niet alleen de duif. Ook de gedachte dat hij zelf een keer dood zou gaan, liet hem niet los. Hij lag te woelen in zijn bed, bekeek het filmpje nog eens en nog eens en nog eens. En daarna lag hij een hele tijd naar het plafond te staren. Ook al was daar niets op te zien. Leven en dood. Dat waren toch wel de belangrijkste dingen van alles, bedacht hij. Misschien was dat wel je leven als je dood was: dat je voor

altijd naar een plafond moest kijken waar niets op te zien was. Niet fijn. Toch moest hij blijven kijken, want als hij zijn ogen dichtdeed, zag hij steeds die dode duif, die nu op een filmpje in zijn telefoon woonde.

Bing voelde zich opeens heel erg alleen. Ja, hij had een vader en een moeder en een erg aardige opa en hij had vriendjes, maar die waren maar soms bij hem. Best vaak was hij alleen maar met zichzelf. Zoals nu. De dood was eng, maar het leven was ook best wel eng. Als je erover nadacht.

Klassieke muziek

Bing liet het filmpje van de kapotte duif de volgende dag aan zijn vader zien.

‘Wat zielig,’ zei die. ‘Maar hij voelt nu niets meer. Dat is wel een troost. Als je dood bent, voel je niets meer.’

Bing knikte. Dat was vast waar. En ook wel eng eigenlijk. Hoe zou het zijn om niets meer te voelen?

‘Pap, ik vind filmpjes maken leuk,’ zei hij om het maar even snel ergens anders over te hebben. ‘Doe ik het goed? Is het een goed filmpje? Wat vind jij?’

‘Jazeker, maar het kan altijd beter. Je kunt er trouwens ook nog muziek bij laten horen. Zoals bij echte films. Dan krijgt iemand die het filmpje ziet er meer gevoel bij.’

‘O ja, cool,’ zei Bing. ‘Dat ga ik doen.’

‘Maar let wel op, zoon,’ zei zijn vader later nog. ‘Als je het filmpje dan op TikTok of Instagram zet, moet je eigenlijk geld betalen voor de muziek die je gebruikt. Want iemand anders heeft die bedacht en geschreven.’

‘O ja,’ zei Bing, ‘dat snap ik wel. Ik heb alleen geen geld.’

‘Behalve...’ Zijn vader stak zijn vinger in de lucht. ‘Behalve als je klassieke muziek gebruikt. Dan hoeft het niet. Weet je wat dat

is, klassieke muziek? Wat opa altijd draait. Het is muziek die lang geleden is gemaakt. Als de componist meer dan zeventig jaar dood is, hoef je geen geld te betalen voor zijn muziek. Dat is de wet.'

'En als hij pas tien jaar dood is wel? Wie krijgt dat geld dan?'

'Zijn kinderen of zijn kleinkinderen.'

'Wow,' zei Bing. 'Je moet muziek gaan maken, pap.'

Zijn vader lachte. 'Kan ik niet. Ik doe weer andere dingen.'

Weer ging het over de dood. Als je muziek gemaakt had en je was al zeventig jaar dood, mocht iedereen van je afpakken wat van jou was. Zo was het toch?

'Waarom bestaat het leven, pap?' vroeg Bing hem die middag ook nog.

'Waarom bestaat het leven? Sjonge. Wat een vraag.' Zijn vader trok een peinzend gezicht. 'Wat is de zin van het leven, bedoel je? Zo noemen grote mensen dat. Ik weet het eigenlijk niet.'

'Dat is gek,' zei Bing. 'Je leeft en je weet niet waar het voor is.'

'Misschien is dat zo, maar nu moet ik de auto naar de garage brengen, want hij moet een kleine beurt. We hebben het er nog wel over, jongen.'

Zijn vader vertrok fluitend. Blijkbaar kon het hem niet zoveel schelen wat de zin van het leven was.

Later die week ging Bing naar zijn opa en met hem zocht hij muziek uit voor zijn filmpje. Opa zocht in zijn platenkast en Bing op Spotify.

‘Je moet een requiem hebben voor dat filmpje,’ zei opa. ‘Zo heet dat. Dat is muziek die speciaal gemaakt is voor dood en begravingen en zo. Ik heb wel iets moois voor je, het Requiem van Mozart. Die componist is al meer dan tweehonderd jaar geleden doodgegaan.’

‘Cool. Wat is een componist?’

‘Iemand die de muziek bedenkt. Hij schrijft het op met noten, zodat iemand anders het kan spelen.’

Omdat zijn opa ook best handig was met de computer, zette Bing samen met hem muziek van Mozart onder zijn filmpje. Het was een stukje van het Requiem dat *Lacrimosa* heette. *Met tranen*, zou je in het Nederlands zeggen.

Nu was het filmpje zo geworden, toch wel anders:

Toen Mozart drie jaar oud was, kon hij al pianospelen en toen hij vijf was, componeerde hij al muziek, vertelde opa. Hij zei ook dat Wolfgang, zoals Mozart van zijn voornaam heette, haast had met leven, want hij ging al dood toen hij vijfderdig was.

Dat was ook wel iets om over na te denken, vond Bing. Wolfgang Mozart was wel vroeg doodgegaan, maar zijn muziek bestond nog steeds en werd nog heel vaak gespeeld. Dus hij leefde daarmee ook een beetje door. Omdat hij zo beroemd was. Alleen wist hij dat zelf niet en merkte hij er niets van.

Had je er iets aan als iedereen je bewonderde zonder dat je dat zelf wist, omdat je dood was? Eigenlijk niet, natuurlijk. Dus er was geen enkele reden om jaloers te zijn op iemand als Wolfgang Mozart. Of toch?

‘Waarom bestaat het leven, opa? Wat is de zin van het leven?’ Bing vroeg het toen ze nog even samen in de tuin in de zon zaten.

‘Ik denk dat dat voor iedereen anders is,’ zei opa. ‘En ik denk ook dat niemand dat echt weet.’

‘Helemaal niemand?’

‘Dat denk ik.’

‘Ook jij niet?’

Opa dacht lang na. Hij deed er zelfs even zijn ogen bij dicht en hield ondertussen zijn gezicht naar de zon gericht. Om de warmte te voelen zeker. ‘Nee,’ zei hij na een tijdje. ‘Ik weet het ook niet. Het spijt me.’

De coole gast met de zonnebril

Soms dacht Bing een tijdje niet aan de dood en waar het leven voor was en alle vragen die daarover in hem opkwamen. Als hij op het veldje voetbalde, bijvoorbeeld. Maar als hij dan weer thuis was, en hij was even alleen, dan moest hij er toch weer aan denken. Dan zag hij die dode duif weer voor zich. En dan dacht hij weer aan alle andere dode mensen en dieren. Aan dat hij zelf ook een keer dood zou gaan. Dan kon je natuurlijk ook niet meer voetballen. Als je dood was, kon je niets meer. Niets. Sjonge, dat was niet veel.

‘Wat is de zin van het leven en de dood, mam?’ vroeg hij zijn moeder die middag.

Misschien kon zij hem er ook maar weinig over vertellen, maar hij vroeg het toch.

‘Jongen toch. Ik heb helemaal geen tijd om over het leven na te denken. En over de dood weet jij net zoveel als ik,’ zei ze. ‘En dat is zo ongeveer niets.’

‘Maar is het dus wel zeker dat ik doodga?’ vroeg Bing.

‘Pas als je een oude man bent en dat duurt voor jou nog wel honderd jaar,’ zei zijn moeder. ‘Ik zou me er maar geen zorgen over maken.’

Dat kon ze wel zeggen, maar Bing deed dat wel. Hij maakte zich er wel zorgen over. Best

vaak, eigenlijk.

‘Maar waarom ben ik dan geboren?’ vroeg hij haar een paar dagen later. ‘Als ik toch een keer doodga. Wat heb ik er dan aan?’

‘En ik vraag me af wat we vanavond nou weer moeten eten,’ zuchtte zijn moeder. Ze begon de ijskast en alle keukenkastjes open te trekken om te kijken wat er nog was. ‘Dat is nu even veel belangrijker.’

Bing vroeg het aan meer mensen. Hij vroeg ze wat de zin van het leven was, waarom het bestond, maar niemand had een antwoord. Vaak zeiden ze zelfs helemaal niets. Wisten ze het niet? Of wilden ze het niet vertellen?

Hij vroeg het aan een vrouw in een rode jurk die hij helemaal niet kende en die even op een bankje zat in het park vlak bij Bings huis. Haar fiets stond naast haar op de standaard.

‘Wat is de zin van het leven, mevrouw?’ Bing vroeg het gewoon.

‘Het leven is een doolhof,’ zei de vrouw. ‘Je dwaalt maar een beetje rond en dan opeens ben je oud.’

‘Dank u. Wel een mooie jurk,’ zei Bing en hij liep verder. Hij was zelf nog lang niet oud, dus met dat antwoord kon hij niet zoveel.

Een paar dagen later was hij inderdaad in een doolhof in een grote tuin, waar je gratis in mocht. Hij had van Helmer gehoord over dat doolhof en zijn moeder wist waar dat was. Niet zo heel ver. En omdat de vrouw in de rode jurk had gezegd dat het leven een doolhof was, wilde Bing er graag naartoe.

Zijn moeder was er samen met hem naartoe gefietst en was toen zelf even in de zon gaan zitten, waarbij ze haar rok een stukje omhoogtrok, zodat haar bovenbenen ook bruin konden worden. Ze hield van de zon, net als haar vader, die Bings opa was.

Bing nam ondertussen een kijkje in het doolhof en zag daar een coole gast lopen met een zonnebril op. Misschien wist hij waar het leven over ging, bedacht Bing en hij vroeg het hem, terwijl hij hem filmde.

Omdat ze allebei een tijdje in het doolhof ronddoelden omdat ze de uitgang steeds niet konden vinden, kwamen ze elkaar nog een paar keer tegen. Dat filmde Bing ook. De coole gast met de zonnebril vond dat duidelijk helemaal niet leuk. Het leek wel of hij bang was voor de moeilijke vraag die Bing hem gesteld had.

Thuis zette Bing klassieke muziek bij het filmpje, iets spannends. Prokofiev heette de componist. Op Wikipedia stond dat hij nét zeventig jaar dood was, dus dat kwam goed uit.

Scan de QR-code
of klik hier

Prokoviev, las Bing op Wikipedia, was een Rus die geboren was in Oekraïne. Hoe kon dat? Dan was hij toch een Oekraïner? En die twee landen waren toch elkaars vijanden en de soldaten maakten elkaar toch dood? Of hoorde Oekraïne vroeger bij Rusland? Bing begreep er niet veel van. Waarom zou je elkaar eigenlijk doodmaken? Wat had je daaraan?

Het was mooie en spannende muziek die Prokoviev had gemaakt en dan deed het er toch niet toe of hij een Rus was of een Oekraïner? Het ging om de muziek. Toch?

Het leek wel alsof niemand over de zin van het leven en de dood wilde praten. Waarom was dat? vroeg Bing zich af. Die twee waren toch heel erg belangrijk? Zou iedereen bang zijn voor belangrijke vragen? Was hij de enige die over dat soort dingen nadacht? Dat kon toch bijna niet?

Verder lezen?

Benieuwd naar het hele verhaal en wil je verder lezen?

KLIK DAN OP DE ONDERSTAANDE LINK

<https://uitgeverijvogelvrij.nl/boek/?id=waarom-bestaat-het-leven>

Over Uitgeverij Vogelvrij

Uitgeverij Vogelvrij publiceert boekjes, zowel in fysieke vorm als digitaal, met de lengte en de amusementswaarde van speelfilms, die beogen net zo toegankelijk te zijn als audiovisuele producties. De boekjes hebben vaak minder tekst dan een standaardroman en kunnen voorzien zijn van plaatjes, foto's, tekeningen of audio- of videofragmenten, die zelfs in het geval van een papieren boek met QR-codes op een smartphone of een tablet direct beluisterd en bekeken kunnen worden. Lezen en kijken of lezen en luisteren.

Uitgeverij Vogelvrij wil inspelen op een nieuwe wereld en kiest ervoor meer een contentfabriekje in het algemeen dan alleen een uitgever van boeken te zijn. Het gaat om het opbouwen van een fonds van verhalen en formats, uitgegeven als boekjes en daardoor auteursrechtelijk beschermd, die vaak in basis geschikt zijn voor een audiovisuele productie, ten behoeve van media die de behoefte hebben aan een constante stroom van content.

Informatie over de uitgeverij en/of deze titels is ook te vinden op de website www.uitgeverijvogelvrij.nl of kan per mail worden opgevraagd: info@uitgeverijvogelvrij.nl.

Let op: digitale edities zijn veel milieuvriendelijker en veel goedkoper dan papieren versies.

Op onze website kost elk e-boek maar 4 euro. En voor 25 euro heb je er zelfs 12. Het voordeel van e-boeken is dat je ze kunt lezen op een e-reader, maar ook op een smartphone, een laptop of een tablet. Nog afgezien van de enorme aanslag die papieren boeken doen op het milieu heeft digitaal lezen naast de gunstige prijs nog veel meer voordelen: je kunt lezen in het donker, je hoeft geen zware boeken mee te slepen, je kunt gemakkelijk passages of namen opzoeken en je kunt de letters groter of kleiner maken.

